

אור

הגאולה

הספר שלי אתחלתא דגאולה

נח ■ א' חשון תשע"ד 44

עיונים ועצות למעשה מתורות רביה"ק ■ עפ"י העמוד היומי בליקו"מ

לוח העמוד היומי			
יום	החודש	העמוד	ליקו"מ
שבת	א'	מא.	רס"ב
ראשון	ב'	מא.	רס"ג
שני	ג'	מב.	רס"ד
שלישי	ד'	מב.	רס"ה
רביעי	ה'	מג.	רס"ו
חמישי	ו'	מג.	רס"ז
שישי	ז'	מד.	רס"ח

לקוטי-הלכות הלכה למעשה

עפ"י הדף היומי בליקו"מ

פדיון פטר חמור ג' - תרומות ומעשרות ג'

א. כָּל הַבְּהֵמוֹת וְהַחַיִּים וְהַחַיִּים טְהוֹרוֹת וְטָמְאוֹת כָּלֵם אֵינֶם נוֹלָדִים בְּעוֹלָם כִּי אִם בְּשָׂבִיל הָאָדָם הַבֶּעַל דָּעָה הַבֶּעַל בְּחִירָה שֶׁכָּל הָעוֹלָם נִבְרָא וְנִתְקַנָּם רַק בְּשָׂבִילוֹ כְּפִדּוֹ. וְעַל כֵּן בְּכָל הַוּלְדוֹת שֶׁל הַבְּהֵמוֹת נִמְשָׁךְ וְנוֹלָד אֵיזָה דַעַת לְהָאָדָם שֶׁבְּשָׂבִילוֹ נוֹלָד וּמִתְקַנָּם הַכֹּל כְּדִי שֶׁעַל יְדֵי הַהוֹלָדָה זֹאת יִהְיֶה נוֹסֵף לוֹ אֵיזָה דַעַת לְהַבִּין עַל יְדוֹ פְּלֵאֵי מַעֲשֵׂי הַבוֹרֵא יִתְבָּרַךְ, מִכָּל שֶׁכֵּן בְּהוֹלְדוֹת הָאָדָם עֲצֻמוֹ שֶׁהוּא בְּעֲצֻמוֹ בְּחִינַת הַדַּעַת. (ג – ב)

ב. מִי שֶׁזֹּכֵר לְהִתְגַּבֵּר עַל כָּל הַקְּשִׁיּוֹת שֶׁקָּשָׁה לוֹ עַל ה' יִתְבָּרַךְ וְעַל צְדִיקֵי אֲמֹת וְכוּ' וּמִסְתַּכֵּל עַל הָאֲמֹת וְהוֹלֵךְ בְּדַרְכֵי הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה הוּא זֹכֵר עַל יְדֵי הַקְּשִׁיּוֹת דִּיקָא לַעֲשִׂירוֹת גְּדוּל. (ג – א)

ג. נוֹהֲגִין לְדַקְדֵּק לְאֲפוֹת לָחֶם עַל שֶׁבֶת כְּדִי לְהַפְרִישׁ חֶלֶה, כִּי עֵקֶר הַפְּרִשְׁתׁ הַחֶלֶה הוּא כְּדִי לְזַפּוֹת לְקַדְּשׁתׁ שֶׁבֶת. (חלה ג – ד)

ד. כָּל אָדָם צָרִיף לְהִתְחַזֵּק לְחִזּוֹק אֶת עֲצֻמוֹ תְּמִיד בְּה' יִתְבָּרַךְ וְלִבְלִי לִיאֵשׁ אֶת עֲצֻמוֹ תְּמִיד בְּה' יִתְבָּרַךְ וְלִבְלִי לִיאֵשׁ אֶת עֲצֻמוֹ בְּשׁוֹם אֲפֹן רַק לִידַע תְּמִיד כִּי מֵלֵא כָּל הָאֲרֶץ כְּבוֹדוֹ וְעֵדוֹ ה' עִמּוֹ וְאַצְלוֹ וְכוּ' עַד שֶׁיִּזְכֶּה לְהִתְחַזֵּק בְּשַׁעַת הָאֲכִילָה שֶׁיִּגְיַע לְהִאָּרֵת הַרְצוֹן שֶׁדִּיקָא בְּעַת הָאֲכִילָה יִגְיַע עֲלָיו רְצוֹן וְהִשְׁתַּקְּקוֹת חִזּוֹק וְנִמְכָּךְ מֵאֵד מֵאֵד לַה' יִתְבָּרַךְ וְכוּ'.

וְזֶהוּ הַסֵּפֶד מִמֶּשׁ מִהַנְּפִילוֹת שֶׁל רַב הָעוֹלָם שֶׁעַל פִּי רַב נוֹפְלִים בְּדַעֲתֵיהֶם מִחֲמַת מַעֲשֵׂיהֶם שֶׁאֵינֶם פּוֹנֵדִים וְרַבִּים מִיֵּאֲשִׁים אֶת עֲצָמָם כְּפִדּוֹעַ רָעָה חוֹלָה הַזֹּאת תַּחַת <<<<

מעלת הלימוד

"אָקוּמָה נָא וְאַסּוּבָבָה בְּעִיר בְּשׁוּקִים וּבְרַחֲבוֹת אֲבָקָשָׁה אֶת שְׂאֵהָבָה נִפְשִׁי".
1
הֵיכֵן אִמְצֵא חַיִּים אִמְת, חַיִּים שֶׁתִּמְלֵא אֶת נַפְשִׁי, "מִיָּם חַיִּים" שִׁירוֹ וִירְפָאוּ אֶת נַפְשִׁי הַצִּמְאָה וְהַעֲיִיפָה?

הַעֲצָה הִיא רַק עַל-יְדֵי לִימוּד "תּוֹרַת הַצְּדִיק". לִימוּד בְּאִימָה וּבִירָאָה - בְּדַחִילוֹ וּרְחִימוֹ, מִתּוֹךְ "חִיפּוּשׁ" - "כַּאֲשֶׁר תִּקּוּם מִן הַסֵּפֶר חֲפֵשׁ בְּאִשֶׁר לְמַדַּת אִם יֵשׁ בּוֹ דָּבָר שֶׁתּוֹכֵל לְקַיִּימוֹ. 2" וּמִתּוֹךְ תַּפִּילָה - "לַעֲשׂוֹת מִתּוֹרוֹת תַּפִּילוֹת".

רַק כֵּךְ נֹזֶכֶה שֶׁתֵּאִיר "אֹרֶךְ הַיָּמִים" בְּעוֹלָם עַד שֶׁהַחוּשׁךְ יִפּוֹל אֶרֶץ וְיִתְבַּטֵּל כְּלִיל, כִּי הַגְּאוּלָּה הַכִּלְלִית מִתְחִילָה בְּגְאוּלָּה הַפְּרִטִית, וּמִסְפִּיק אֶפְיִלוֹ חֲבוּרָה אַחַת שְׂבֵאֵמַת וּבְרַצִּינּוֹת תַּחֲפֵשׁ אֶת ה', חֲבוּרָה שְׂבֵאֵמַת יַחֲזִרוּ בְּתִשּׁוּבָה וְיִשׁוּבוּ עַד ה'. מִיַּד תְּבוֹא הַגְּאוּלָּה!

"כִּי בְּאֲמַת הַכֹּל הֶבֶל וְכָל הַצְּרוּת וְהִיסוּרֵין וְכָל הַגְּלוּת נִחְשָׁבִין כְּלֵא, נִגְדָּה גְלוּת הַנֶּפֶשׁ שֶׁהִיא בְּגוּלָה בֵּין הַסֵּטְרָא אַחֲרָא וְהַתְּאוּוֹת, רַחֲמֵנָא לְעָלְן... כְּשִׁזְכָּה לְקַבֵּעַ עֲצֻמוֹ בְּדַרְכֵי הַקְּדוּשָׁה בְּקַבִּיעוֹת גְּדוּל כְּפִתּוֹד חִזּוֹק בַּל יִמַּט לְעוֹלָם וְזֹכֵר לְהִתְקַרֵּב לַה' יִתְבָּרַךְ בְּאֲמַת כְּרֵאוֹ, וְגוֹאֵל נִפְשׁוֹ מִכָּל הַתְּאוּוֹת וּמִכָּל הַבְּלִי עוֹלָם הַזֶּה לְגַמְרֵי בְּבַחֲינַת גְּאוּלָּה שֶׁלְמָה שְׂאִין אַחֲרֵיהֶם הַפֶּסֶק שֶׁזָּהוּ עֵקֶר הַגְּאוּלָּה בְּפְרִטוּת אֲצֵל כָּל אֶחָד וְאֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל,

וְכִשְׁיִזְכֶּה מֵתָא חֲדָא אוֹ בִּי כְּפִישְׁתָּא חֲדָא לְתִשּׁוּבָה כְּזוֹ שֶׁהִיא בְּחִינַת גְּאוּלָּה שֶׁלְמָה אִזְ נִזְכָּה שֶׁיָּבוֹא לָנוּ הַגְּאוּלָּה צְדִק וְיִגְאֻלָּנוּ מֵהֶרָה, כִּי כְּלֵא בְּתִיּוּבְתָא תִּלְיָא וְכוּ', כְּמוֹ שֶׁאֵימַת בְּזִהֵר הַקְּדוּשׁ. 3"

1. שִׁיר הַשִּׁירִים - ג. 2. אֲגַרַת הַרְמַבִּי"ן. 3. לְקוּטֵי הַלְכוֹת חו"מ - אֹנְאָה ג.

תורה ע"ח תנינא - בענין הנהגת הפשיטות

עֵנָה וְאָמַר: מַה אַתֶּם נוֹסְעִים אֲצִלִּי? הֲלֹא אֲנִי אֵינִי יוֹדֵעַ עֵתָה כִּלְלִי! כַּאֲשֶׁר אֹמֵר תּוֹרָה יֵשׁ לָכֶם עַל מַה לְּנוֹסוֹעַ וּלְבוֹא אֵלַי, אֲבֵל עֵתָה עַל מַה בְּאַתֶּם? הֲלֹא אֲנִי אֵינִי יוֹדֵעַ עֵתָה כִּלְלִי! כִּי אֲנִי עֵתָה רַק פְּרַאסְטִיק לְגַמְרֵי. וְהָאֵרִיךְ בְּשִׂיחָה זֹאת וּכְפֵל וּשְׁלֹשׁ כַּמָּה פַעֲמִים שְׂאִינוֹ יוֹדֵעַ כִּלְלִי וְשֵׁהוּא רַק אִישׁ פְּשוֹט לְגַמְרֵי וְשֵׁהוּא פְּרַאסְטִיק. וְאִזּוֹ אִמַר שֶׁהוּא מַחִיה אֶת עֲצֻמוֹ עֵתָה רַק בְּמָה שֶׁהִיא בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל. וְהָאֵרִיךְ בְּשִׂיחָה זֹאת שְׂבֵאֵמַת לְאַמְתּוֹ אֵינוֹ יוֹדֵעַ כִּלְלִי וּכְלִל לֹא וְשֵׁהוּא רַק פְּרַאסְטִיק לְגַמְרֵי, רַק שֶׁהוּא מַחִיה אֶת עֲצֻמוֹ בְּמָה שֶׁהִיא בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל...
וְאַחַר כֵּךְ הִיה מְדַבֵּר וּמְשִׁיחַ עִמָּנוּ הַרְבֵּה בְּשִׂמְחָה גְדוּלָה וּבְחֵן אִמְתִּי נִפְלֵא נוֹרָא מֵאֵד מֵאֵד. וְיִשֵּׁב כָּל הַסְּעוּדָה בְּשִׂמְחָה רַבָּה וְדִיבֵר וְהִשִּׁיחַ הַרְבֵּה עִמָּנוּ וְחִזּוֹק אֹתָנוּ מֵאֵד מֵאֵד בְּכַמָּה וְכַמָּה לְשׁוֹנוֹת וְקִצַּת מִזֶּה נִדְפַס. וְאִזּוֹ צַעַק מִעַמְק הַלֵּב: "גִּיוּוֹאֵלֵד זֵיט אֵינִךְ נִיט מִיאֵשׁ!" (אָהָה! אֵל תִּיאֲשׁוּ אֶת עֲצֻמְכֶם!) וְאָמַר בְּזֶה הַלְשׁוֹן: קִיִּין יֹאשׁ אִיז גֵּאָר נִיט פֵּאָר אֲהַנְדִּין! וְאִי אִפְשֵׁר לְצִיר הַרְמִזִּים שְׂרַמְזוֹ לָנוּ בְּתַנּוּעוֹתֵינוּ הַקְּדוּשִׁים אֵיךְ לְהִתְחַזֵּק עַד אֵין קֶץ וְתַכְלִית. וְהַתְּפֵאָר בְּעֲצֻמוֹ שֶׁהוּא עֵתָה בְּשִׂמְחָה גְדוּלָה. וְאָמַר שֶׁהוּא בִירָאָה וּבְשִׂמְחָה. וְלְצִיר וּלְבֵאָר הַחֵן אִמְתָּה וְהִיפִי וְהַפֵּאָר וְהַקְּדוּשָׁה וְהִירָאָה וְהַשִּׂמְחָה שֶׁל אֹתוֹ הַשֶּׁבֶת לֹא יִסְפִּיק כָּל עוֹרוֹת אֵילִי נְבִיּוֹת לְבֵאָר."

(שיחות הר"ן - קנ"ג)

חיים טובים

דַּע, כִּי עֵקֶר הַחַיִּים הִיא הַתּוֹרָה, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב: "כִּי הוּא חַיִּיךְ וְאַרְךְ יָמֶיךָ", 1 "וְכָל הַפּוֹרֵשׁ מִן הַתּוֹרָה כְּפּוֹרֵשׁ מִן הַחַיִּים" 2...
וְהַכָּלל כִּי אִי אִפְשֵׁר בְּשׁוֹם אֲפֹן לְהִיּוֹת דְּבוּק בְּהַתּוֹרָה וּבְהַשְׁגָּה בְּלִי שׁוֹם הַפֶּסֶק, וּבְהַכְרַח

פנינה

על התורה

"רָבָא חֲזִיָה לְרַב הַמְנוּנָא דְקָא מְאָרִיךְ בְּצִלוֹתֶיהָ, אָמַר, מְנִיחִין חֲנִי הַעוֹלָם וְעוֹסְקִים בְּחֲנִי שְׁעָה. וְהוּא סָבַר - זְמַן תְּפִלָּה לְחוּד וְזְמַן תּוֹרָה לְחוּד."

(גמרא שבת דף י)

ולכאורכה קשה מאחר שהתפלה נקראת חניי שעה לדברי רבא, מה תרצה הגמרא ו'הוא סבר זמן תורה לחוד וזמן תפלה לחוד', מהיכן יקבל זמן תפלה. הלא על עסק התורה אין שום זמן קבוע כלל רק כל היום כלו וכל הלילה אנו מְחַבְּבִים לעסק בתורה תמיד, כי הם חנינו ואיך זמנינו וכו' ומהיכן יקבל זמן ל"חניי שעה"?

אך באמת מאחר שבשעת התפלה הוא דבוק בהתורה הגנוזה והנעלמת, שהיא בחינת חסד חנם, מתנת חנם, שהיה מקים העולם קדם מתן תורה. ועל כן גם בשעת התפלה הוא דבוק בהתורה ממש, דהינו בהתורה הנעלמת, ועל כן מתרץ היטב קשיית רבא, מניחין חניי עולם ועוסקים בחניי שעה, כי זמן תורה לחוד וזמן תפלה לחוד, כי בזמן תפלה מקבלין חיות על ידי התורה הנעלמת שהיא בחינת מתנת חנם. נמצא שדבקים גם בשעת התפלה בהתורה!

וְזֶה שְׁאָמַר רַבֵּנוּ זְכוּרֵנוּ לְבִרְכָה בְּמִקוּם אַחַר (בְּסִימָן טו) שְׁעַל יְדֵי הַתְּפִלָּה זוֹכִין לְסִתְרֵי תוֹרָה, כִּי עַל יְדֵי הַתְּפִלָּה שֶׁהִיא בְּחִינַת מִתְּנַת חֲנָם עַל יְדֵי זֶה דְּבָקִים בְּבְחִינַת הַתּוֹרָה הַנְּעֻלְמָת שֶׁהִיא בְּחִינַת סִתְרֵי תוֹרָה, וְעַל כֵּן נִקְרָאת הַתְּפִלָּה עֲבוּדָה שְׂבִלְב, שֶׁזֶה בְּחִינַת הַעֲלָמָה בְּחִינַת הַתּוֹרָה הַנְּעֻלְמָת שֶׁהִיא בְּחִינַת מְחַשְׁבָה שְׂבִלְב, כִּי בְּהִלָּב נְעֻלְמִין כָּל הַדְּבָרִים בְּחִינַת תְּעֻלּוּמוֹת לֵב, וְעַל כֵּן הַתְּפִלָּה הִיא בְּחִינָה גְבוּהָ מְאֹד מְאֹד וְצָרִיכִין דִּיקָא לְהַתְּפַלל בְּכָל יוֹם וְלְהִרְבּוֹת בַּתְּפִלָּה וְתַחֲנוּנִים.

(ליקו"ה תפלה - א)

המשך עמ' קודם
תו"ע - ח"ב

וְכוּ', וְיָמֵי הוּא זֶה שֶׁיִּרְצָה לְפָרֵשׁ עֲצָמוֹ מִן הַחַיִּים אֲפִלּוּ רְגַע קְלָה. וְאִם עַל פִּי שְׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוּרֵנוּ לְבִרְכָה: 'בְּטוֹלָה שֶׁל תּוֹרָה זֶהוּ קְיוּמָה', אִם עַל פִּי כֵן מִי יִתְרַצֶּה בְּזֶה לְהִתְבַּטֵּל מִן הַתּוֹרָה אִם שֶׁזֶהוּ קְיוּמָה, אִם עַל פִּי כֵן טוֹב יוֹתֵר בְּנֹדָאֵי הַלְוִיּוֹת דְּבוּק בְּהַתּוֹרָה, אֲשֶׁר הִיא הַחַיִּים וְאֶרְךְ הַיָּמִים. וְיָמֵי הַיֵּשׁ אֲשֶׁר יִתְרַצֶּה לְפָרֵשׁ מִן הַחַיִּים אֲפִלּוּ רְגַע אַחַת, בְּפִרְט מִי שְׂזוּכָה לְאַהֲבַת הַתּוֹרָה, וּמִתְמִיד מְאֹד בְּתוֹרָה, וְדְבוּק בָּהּ מְאֹד, מִכָּל שֶׁכֵּן מִי שְׂזוּכָה לְהִרְגִישׁ אִיזָה מְתִיקוֹת בְּתוֹרָה, לְחַדֵּשׁ אִיזָה חֲדוּשׁ, אֲפִלּוּ אִיזָה פֶּשֶׁט בְּגַמְפִּ"ת, [בְּגַמְרָא, פְּרוּשׁ רִש"י, תוֹסֵפוֹת] מִכָּל שֶׁכֵּן וְכָל שֶׁכֵּן בְּעַל הַשְּׂגָה, וּבְפִרְט מִי שְׂזוּכָה לְגַנְזֵי דְמִלְכָּא, וּמַעֲלָה זֹאת אִי אֶפְשָׁר לְשַׁעַר בְּמַח, וְאִיךְ יִתְרַצֶּה לְפָרֵשׁ מִן הַתּוֹרָה אֲפִלּוּ שְׁעָה קְלָה?

חיים

"לעשות חיים", להרגיש חיות אמת, "אושר אמיתי" הממלא את האדם בהרגשה של "טוב", זה רק על-ידי התורה הקדושה. לא יעזור לאדם לא "כסף" ולא "הצלחות" ושאר ענייני עולם השקר. ככל שהאדם פחות יהיה דבוק בתורה כך תלך ותפחת חיותו, כך תפחת שמחתו, יהיה לו כל טוב העולם הזה והוא יהיה בלי-מצב-רוח, יכעס על כולם, ירגיש חסרון.

אוצר מתנת חנים

לא רק האושר והחיות נמשכים מהתורה, אלא עצם המציאות של "חיים וקיום" כאן בעולם-הזה זה רק בכח התורה! אם-כן איך יתכן שיש כאלו החיים ואינם מחוברים לתורה, איך הם אינם מתים "על המקום"?

זה בכח 'אוצר מתנת חנים'! כי יש תורה נעלמת שעל ידו מקבלים חיות אפילו כשלא לומדים ומחוברים לתורה ממש, והוא נקרא: "אוצר מתנת חנים". זה האוצר, מיועד לצדיקים קדושים הדבקים ומבוטלים לתורה, וגם להם יש דקות שהם מוכרחים "בעל כורחם" לעזוב את התורה מקור החיות ולהתנתק מהתורה. ובדקות אלו הם ממשיכים חיות מזה האוצר. בזכות הצדיק שבשבילו נברא ה"אוצר", גם כל העולם כשאינם דבקים בתורה מקבלים חיות מזה האוצר, ואפילו כל העולם עד קבלת התורה קיבלו חיות מזה האוצר שנברא לצדיקים.

מסיבה זאת כל הדבק ומקורב יותר לצדיק הוא זוכה בכח הצדיק לתוספת וריבוי חיות, כי הרי זה האוצר שייך הוא לצדיק: "כל מה שהאדם סמוך ביותר אל קדושת התורה ואל הצדיק, הוא מקבל על-ידי-זה חיות גבוה יותר מבחינת התורה הנעלמת."⁴

התקווה

"יֹאשׁ אִינוּ בְּעוֹלָם כָּלֵל, הַמִּתְקַרְבִּים אֵלָיו מִשַּׁחַת יַעַל, אִם יִשְׁלִיכוּ חַכְמוֹתַם הַמְדוּמוֹת, וַיַּעֲשׂוּ כַּאֲשֶׁר יִצְוּם בְּתַמִּימוֹת."⁵

בכח הביטול לצדיק שעל ידו נשפע השפע של ה"אוצר מתנת חנים", יש תמיד תקווה! "ואפילו מי שנפל, חס ושלום, מאד מאד ומונח בשאלו תחיתות, חס ושלום, אף על פי כן יש לו תקווה גדולה על ידי הצדיק הגדול האמיתי, כי על ידו יכולין הכל לקבל חיות מהקדושה בכל מקום שהם, על כן באמת "אין שום יאוש בעולם כלל". ואיך שהוא אפילו אם נפל למקום שנפל, רחמנא לצלן, אף על פי כן

>>>> השמש ורב הנפילות הם על

ידי האכילה. (ד - ג)

"בְּנֹדָאֵי כָּל זְמַן שְׂאִין זוֹכָה לְקִדְשָׁה כְּרָאוּי בְּנֹדָאֵי אִינוּ אוֹכֵל בְּקִדְשָׁה וְטַהֲרָה כְּרָאוּי. וּמַחֲמַת זֶה דְּרַךְ הַרְבֵּה לְפַל בְּדַעְתָּם בְּכָל פַּעַם מַחֲמַת הָאֲכִילָה וּבְאֲמַת כָּל זֶה מַעֲשֶׂה בְּעַל דְּבָר, כִּי אֲסוּר לְפַל בְּדַעְתוֹ מִשׁוּם דְּבָר, אֲדַרְבָּא, צָרִיכִין לְחַזֵּק אֶת עֲצָמוֹ בְּכָל פַּעַם בְּכָל יוֹם."

ה. עקר קיום שלנו בתקף הגלות הארץ המר הזה שאין לנו להחיות את עצמנו וכל מה שאנו רוצים לעשות הן תורה ותפלה וכו' אין מניחים אותנו לעשות בשלמות מגדל עצם גלות הנפש והגוף שמתגבר על כל אהד ואהד כפי מה שיוצא בנפשו ועקר חיותינו על ידי הרצון. (ד - ג)

ו. סוד הבדלה שדיקא על ידי שמבדילין ואומרים המבדיל בין קדש לחל דיקא על ידי זה נתקדשין גם ימי החל וממשיכין עליהם קדשות שבת ולגרש אחיות זהמת הנפש מימי החל. (ד - ח)

"דִּיקָא עַל יְדֵי הַהִבְדָּלָה שְׂמַגְלִין מַעֲלַת קִדְשַׁת שַׁבָּת שֶׁהוּא הַעֶקֶר וְהַרְאֵשִׁית בְּחִינַת תַּחֲלָה לְמַקְרָאֵי קִדְשׁ עַל יְדֵי זֶה דִּיקָא נִתְקַדְשִׁין גַּם הַשִּׁירִים שֶׁהֵם יְמֵי הַחַל."

ז. כל העולם נברא בשביל ישראל והתורה שיהיו הכל טורחים ויגיעים בשביל ישראל והתורה שהם העקר והראשית וכו' בין ישראל בעצמן הקמוין ועמי הארץ צריכין לטרח ולהתנגע להחזיק התלמידי חכמים והראים העוסקים בעבודתו יתברך שהם עקר הראשית וכן בכל ימי החל צריכין לטרח בשביל קדשות שבת. (ד - ח)

ח. על ידי שנמצאים גם עתה צדיקים שמתקין אותנו להאמין ב'ח' יתברך שייקבש לפנינו הכל והכל תעלה לה' יתברך, על ידי זה יבא משיח צדקנו ויגאלנו מהרה וישוב הכל לה' יתברך. (ד - ו)

ט. על ידי הדבור של הברכה שאומרין למשל בורא פרי העץ, על ידי זה כאלו נברא הדבר מחדש. (תרומות ומעשרות א)

י. צריכין לעסק בהתורה כי רק על ידי התורה הקדושה יכולין לקרר את הלב משני החממות, דהינו מתבערת התאות חס ושלום ומתבערת הלב לה' יתברך חוץ מהמדה ולעבד את ה' יתברך בהדרגה ובמדה פסדר כרצונו הטוב. (ג - ב)

מאחר שמחזק את עצמו במה שהוא, עדין יש לו תקווה לשוב ולחזור אליו יתברך. והעקר הוא "מבטן שאול שועתי", כי גם צעקה משאלו תחיתות אינה נאבדת לעולם, ויצעק ויצעק ולא יתיאש עצמו מן הצעקה לעולם, רק יצעק ויתחנן לפני השם יתברך תמיד יהיה איך שיהיה, עד ישקיף וירא ה' משמים."⁶

דבקות

"הַתְּפִלָּה הִיא בְּחִינָה גְבוּהָ מְאֹד מְאֹד וְצָרִיכִין דִּיקָא לְהַתְּפַלל בְּכָל יוֹם וְלְהִרְבּוֹת בַּתְּפִלָּה וְתַחֲנוּנִים, כִּי עַל יְדֵי הַתְּפִלָּה, עַל יְדֵי בְּחִינַת מִתְּנַת חֲנָם בְּחִינַת הַתּוֹרָה הַנְּעֻלְמָת, בְּחִינַת חֲסֵד חֲנָם שֶׁהִיא מְקִיָּם הַעוֹלָם קִדְּם מִתֵּן תּוֹרָה, עַל יְדֵי זֶה יְכוּלִין לְהַחִיּוֹת כָּל הַזְּמַנִּים וְהַעֲתִים שֶׁהָאָדָם בְּטַל מְדַבְּרֵי תּוֹרָה מַחֲמַת הַכְּרַח צָרְכֵי פְּרִנְסָה וְכִיּוּצָא, כִּי כָּל הַעֲתִים שְׂאָדָם בְּטַל מַתּוֹרָה מַחֲמַת הַכְּרַח מְקַבְּלִין

חיות **מבחינת**
הסוד חנ"ס על ידי
התפילה... לעקר התפילה זוכין רק
הצדיקים. ועל פן פל אדם צריך
להתפלל רק בהתקשרות לצדיקי
הדור. נמצא, שעל ידי התפילה
מחייני עצמו מהתורה הנעלמת
בחינת מתנת חנ"ס, ועל ידי זה
יכולין לקבל חיות תמיד בשעת
הבטול מדברי תורה." 7

בשעת התפילה כשמתפללים
בכוונה, לשם שמים, זוכים
לדבקות בה', ועל-ידי-זה זוכים
להדבק באוצר מתנת חנ"ס. לזה
האוצר שהוא שורש של כל השפע
שבעולם ברוחניות ובגשמיות, לכן
כשהתפילה כראוי בכוונה זוכים
ש"תורתך משתמרת" 8 - שיש
לאדם הצלחה בתורה. ומלאכתך
מתברכת - שהוא ממשיך את
שפעו בקלות ובנחת.
לכן גם כשהאדם עסוק בעסקיו
ואינו יכול ללמוד תורה, מיד

יתחבר לתורה הנעלמת על-ידי
התפילה. ומהי תפילה?
"דבקות ואמונה בה'". הוא יודע
שה' לידו, ה' שומע אותו, ה' מנהל
את הכל. לכן הוא מתפלל כל הזמן
לה', מדבר בינו לבין קונו, משליך
את עצמו על ה'. ואפילו עכשיו
שהוא מונח בעסקיו הגשמיים
מחמת הכרח זה בבחינת "השלך
על ה' יהבך" - שכל עסקיו
ומשאו ומתנו הוא מתוך אמונה
ובטחון בה'. ועל-ידי-זה הוא
זוכה ל"והוא יכלכלך" - שעל-
ידי דבקותו ובטחונו בה' נפתח
לפניו ה"אוצר מתנת חנ"ס" והוא
מצליח בכל עסקיו ומעשיו. 7

- 1. דברים ל. 2. זהר לך דף צ"ב. 3. מנחות
צ"ט. 4. פרפראות על התורה. 5. שיר יחידות
לרי יצחק ברייטער. 6. משיבת נפש - מ"ב.
7. ליקוטי הלכות או"ח - תפלה ג. 8. ברכות לב:
"חסידים הראשונים היו שהיון שעה אחת וכו',
וכי מאחר שהיו שהיון שעות ביום תורתך
מתי נעשית ומלאכתך וכו', אלא מתוך שחסידים
היו תורתך משתמרת ומלאכתך מתברכת."

השלימות

ל יעשה השכל מה שיעשה הזמן. גרל זמן תמיד מפתיע,
הזמן עושה את שלו באיטיות אך בעקביות. מי הוא היכול
עליו? מי הוא היכול נגדו? מי הוא המעז לצאת למלחמה
נגד עוצמה שכזאת? רבים הם המנסים לתאר ולדמיון לעצמם
להיכן הזמן יוביל אותם, אך בלתי אפשרי לתהות על קנקנו של
הגנרל האמין. האדם מוצא את עצמו בשינויים מרחיקי לכת, שלא
פילל ולא מילל, שינויים שלא חלם והאמין שאי-פעם יקרו אצלו,
מקומות שלא חלם שהם קיימים בכלל. מצבים שלא האמין שהוא
זה שימצא את עצמו בתוכם ויתמודד עמהם.
אילו הייתי במקומי, אילו היה לי את התנאים הנדרשים, אילו
ואילו ואילו--- ודאי וודאי שלא הייתי לרגע מפסיק לעבוד את
בוראי, ודאי שהייתי עולה ומתעלה, ודאי שהייתי מומצה את
עצמי. אך במקום כמו שלי, במקום כל-כך רחוק מהקדושה,
במצב כמו שלי, ב"מעברים" שכאלה, איך?

אבל לא, אין כאן טעות!
זה לא במקרה, אם הביאו אותך למצב הזה, למקום הזה, יש לך
כאן תפקיד. יש לך כאן "שליחות". מחכים לך כבר כאן עשרות
ומאות שנים. יש כאן ניצוצות עשוקות המצפות ומחכות לך אלפי
שנים, המצפות שגייע "איש ישראל" לגאול אותם, שגייע אחד
שיעשה ברכות, אחד שיתפלל ויעשה שאר דברים בעבודת ה'
ויעלה אותם, יוציא אותם מתחת ידי הקליפות השולטים עליהם
ויביא אותם למקומם ומנוחתם.

השם יתברך נמצא בכל מקום. בכל מקום שאיש מישראל קורא
לה', מחפש את ה', רוצה את ה', מיד נהיה במקום גילוי של "אור
ה'", השם יורד אליו, מתגלה אליו. הגילוי הזה לא יכול להיעשות
כי-אם על ידי איש ישראל העובד את ה' בתוך גוף, בתוך ניסיון
של בחירה, בתוך עולם גשמי, רק העבודה הזאת יכולה לגלות את
אור ה', רק על-ידי עבודה שכזאת זוכים ללחום מלחמת ה', לגרש
את החושך הממלא את היקום ובמקומו גלות ולהאיר את האור.
אם האדם נקלע למצב מסוים, למקום מסוים, זה כי מן השמים
רוצים שב"נקודה הזאת" הוא יגלה את אור ה', בנקודה הזאת
הוא יגרש את החושך ואת הקליפות הנמצאים ושולטים. לא
לשכוח! זה מלחמה, מלחמה בקליפות השולטים כאן במקום
מכבר, קרב בשודדים שהשתלטו על מקום לא להם ושנים רבות
שהם מתנהגים במקום כאילו היה שלהם, לכן העבודה כאן קשה
ביותר, מסובכת יותר, מבלבלת יותר, וככל שהניחון קרב, ככל
ששליטתם עומדת להיגמר, הם מגבירים את לחימתם, יותר
משתוללים, יותר מפריעים, יותר מציקים.
לא להיבהל! זו הדרך, זה רק מוכיח שאתה בכיוון, זה רק מראה
שאתה בסדר גמור, אתה מתקדם כראוי... אל תישבר, אל תפסיק
לרגע מעבודתך, "מה שביכולתך עשה", מה שאתה יכול המשך
והמשך, כי אי אפשר לשער בשכל אנוש כמה כבר חיכו לך כאן,
כמה שנים מצפים לך, שאתה במצב שלך--- במקום שלך---
תגאל אותם. "שתציל אותם מיד עושקיהם".

גמור את משימתך! אל תברח באמצע, המשך בעבודתך בתורה
ותפילה, אם הביאו אותך לכאן נמצאים כאן ניצוצות וחלקי נשמה
שהם שלך. לנשמתך אין חרות, אין לה מנוחה ושלימות, עד שהיא
תשלים כאן את מה שהיא צריכה, עד שהיא תשלים את החלקי
נשמה שרק כאן היא תוכל לגלות אותם, גילויים ומסרים שרק
כאן תקבל אותם.

אל תיךא ואל תפחד ואל תחת כי ה' אתך! (עלים לתרופה - צ"ב)

(ע"פ ליקוטי - נ"ה ח"ב על התו', ליקו"ע - סלטול ונסיונות לדרכים על התו', ליקו"ה י"ד חלה - ד על התו')

לעשות מתורות תפילות

רבונו של עולם, רחם עלינו למען שמך, ועזרנו וזכנו
שזכה להגות בדברי תורתך יומם ולילה. ואזכה להרבות
בלמוד התורה בהתמדה גדולה בקדושה ובטהרה
לשמך הגדול באמת. ותפתח את לבי בתלמוד תורתך,
שאזכה להבין ולהשכיל העמקות והנעימות והמתקנות
שבתורתך הקדושה והטהורה והתמימה. ותורני
ותלמדני בכל עת שאזכה לידע תמיד באמת איך להתנהג
בענין בטולה של תורה זהו קיומה, שאזכה ללמוד יום
ולילה בהתמדה גדולה, ולידע ולכוון הזמן המוכרח
להתבטל, שיהיה הכל יפה בעתו במועדו ובזמנו.

(לקוטי תפילות ח"ב ל"ט - על התו')

שרפוי-מעלה

שיעשו ריקודין וכו', והדמעות
והבכיות שיצאו מן הריקודין אי-
אפשר לספר.
ועל-פי פשוט מובן כי רק בתחינות
ובקשות, עלול שיפלו לעצבות
וחלשה מזליה, וכל עיקר הדינים
והרעות נעשים על-ידי העצבות.
ואם-כן כשנופלים לעצבות
אדרבא יתגברו הדינים יותר ויותר
ח"ו. ועל-כן העצה לשבר העצבות
על-ידי הריקודין וממילא נשבר
ונמתק הדין הבא על-ידי העצבות,
וממילא נפתח הלב לבקש מהשם
יתברך כנ"ל ונמתקין הדינים.
מלבד כל הסודות הגדולים שיש
בכל דברי רבינו ז"ל.

סיפורים ושיוחות
מפי חסידי בדסלב

רבינו ז"ל אמר "מה יש לאיש
הישראלי לדאוג כשהוא
מונח עם רגליו לדלת (היינו קודם
פטירתו) עם זקן ופאות - "וואס
האט איוד ציא זארגען אז ער
ליגט מיט דיא פיס צו דער טהיר
מיט א בארד און פיאות".

שמעתי מאנ"ש שבעת
ששמעו שיצאו הגזירות
מ"נעקרטיין" ואז היו כולם
מרעישין עולמות על זה, ורבינו
עסק הרבה בענין זה, ואמר על זה
כמה תורות וכמובא בחיי מוהר"ן.
ורבינו ז"ל אמר אז התורה יו"ד -
"ואלה המשפטים" שהעצה על זה
ריקודין והמחאת כף ממתקין
הדינים.
ושאל אז הרה"צ הגאון ר' דוד
צבי ז"ל חותנו של מוהרנ"ת ז"ל
את מוהרנ"ת ז"ל: מה אומר הרבי
שלכם שיעשו בשביל הנעקרטיין?
(כי הוא היה הרב הכולל מכל
המדינות וצוה שירבו בתחינות
ובקשות כנהוג) והשיב לו: שרבינו
אמר עצה על-זה ריקודין והמחאת
כף - "ער הייסט גאר טאנציין".
ענה ואמר: גם לי ישר בעיני
שצריכין כך - "מיר גיפעלט אויך
אזוי". וצוה אז גם-כן לאנשיו

(כתיב יד ר' שמואל הורביץ)

החורף - הפורח

הזמן שהם יוצאים מהבתים, יוצאים לשדות, אינם נרתעים מפני הרוחות החזקות, גם הקור הגשם והברד החזק אינו מעצור בעדם, ההיפך לילות אלו שוות להם כ"זהב" 5, זה אצלם הזמן המתאים ביותר ל"פריחה" ('חורף' אותיות 'פורח'), להתנתקות משקר גשם וגסות עולם העשייה להיכנס ולהתעלות בחיי הרוח, בעבודת ה'.

חורף ארוך. לילות ארוכים. כמה אפשר לזכות "להתענג על ה"?! להיכנס לעבודת ה' באין מפריע, כמה נעימים הם הלילות השקטים של החורף, כמה מתאימים הם לעובד ה', אין מרוצים, אין לחצים. האנשים ישנים, החניות סגורות, הרחובות ריקים, והשדות בודאי ובודאי. כמה וכמה אפשר להספיק בלילה אחד: תורה, תפילה, התבודדות... לילות של 14 שעות---

מה יפיתם ומה נעמתם לילות החורף!

1. "יום החכמה" כידוע. 2. תענית ז. 3. מי מקווה.
4. משלי י"ח - ד'. 5. אצל אנ"ש היו קוראים ללילות החורף "לילות הזהב".

ההולך ובא. אלפי ציפורים שאינן מתפשרות, נודדות וגומעות אלפי קילומטרים, העיקר להספיק להימלט עוד לפני בוא ימי החורף. העלים היפים אף הם נושרים אט אט ונשמטים מענפיהם. אין אחד שלא מסתיר את עצמו מפני החורף! רוח קרה מנשבת ברחובות הריקים, מעט האנשים שכן נראים כאן ושם ברחוב נראים כמי שהתנתקו בכח ובליט ברירה מביתם החמים למילוי משימה חשובה שלא ניתן היה לדחותה.

היחיד שבא לפעמים הוא הגשם, המרמז על החכמה 1, על התורה 2, על הטהרה 3, טהרת הלב, מזכיר הוא את אורו הגדול של רבינו הקדוש ה"נחל נובע", כמבואר בפסוק: "מים עמקים דברי פי איש נחל נבע מקור חכמה" 4. הגשם, מנקה את הכלוך, מגרש את הזוהמה שהצטבר משך ימי הקיץ, משרה הוא אווירה רעננה ונעימה של ניקיון, של טהרה.

היחידים של"אדון חורף" יש הסכם איתם, הם חסידי ברסלב "אמיצי-הלב" (שניהם הם אותה גימטריא במכוון: חורף = 294 - ברסלב = 294), אצלם החורף הוא דווקא

הקיץ הולך ואורז את מטלטליו, הימים מתקצרים, השמש מצניעה את קרניה ומראה אותם פחות על הארץ, החום מתמעט והולך. כל אלו מפנים הם מקום לחורף הקרב ובא.

החופש עבר כבר מזמן, אפילו השנה החדשה כבר התחילה ונתנה את אותותיה, שינתה את הלוח, קידמה את העולם בעוד שנה.

גם ירח האיתנים, "החודש הקדוש", שהוא ה"דלק" של השנה. החודש שבו מכינים ובונים את השנה, מתפללים ומתחננים לשנה טובה, מכינים כלים, ממלאים מאגרים לשנה שזה עתה היא נכנסה, חודש של תפילות, מצוות מיוחדות וכו' וכו'. גם זה החודש הנפלא עומד הוא לקראת סופו. המכונית עם אווירה רעננה של התחדשות, מיכל הדלק מלא הוא עד אפס מקום, מתחיל הוא את הדרך של השנה החדשה, נכנס הוא לעוד חורף קר ומרענן.

אפילו בעלי החיים המסתובבים הלוך ושוב ברחובות קריה, כבר מצאו לעצמם נקודת מחסה שתגן ותסתיר אותם מפני החורף

מתגבר כארי

או יובן בס"ד אומרו מתגבר כארי על פי מה שכתב המצודות בפסוק "והכה את הארי בתוך הבור ביום השלג" וזה לשונו: עם היות כי טבע הארי להתחזק ביותר בזמן הקור, ומטבע האדם להמנע ממנו הפעולות החיוניות בתגבורת הקור, עם כל זה נתגבר עליו והכהו נפש, עד כאן לשונו. והנה ודאי אדם היושב בארץ ישראל שהיא ארץ הרים וגבעות ואוירה קר הרבה, קשה עליו עמידתו בחצות הלילה בימי החורף מחמת הקור, אך דוד המלך עליו השלום לא יעצרהו הקור, אלא היה מתגבר כארי, רצונו לומר כטבע הארי, שהקור נח לו בו, ומתחזק בו, הפך טבע האדם.

(בניהו בן יהוידע ברכות ג - ב)

שעה שתיים ללימוד שולחן ערוך

הביטו נא וראו דור נבון וחכם, כמה מעשינו גורמים לקלקל המאורות. והעיקר אשר הלילה איברי לשינתא, כי המאורים ילכו דרכים עקלתון בעונותינו הרבים במחשך מעשיהם, וכל הצרות דומות ללילה, כי שמה עיקר התועבה. או לנו מיום הדין, חושך ואופל איך נרים פנינו, לא איברי לילה אלא לגירסא, היה מקום וזמן מוכשר שמה ינחו מעצביהם ויכולים ללמוד, ובפרט הגיעו לילות החורף ארוכים למאוד, ובקל יוכל, איש מהם שעה שנים לגרוס ולעיין וללמוד שולחן ערוך לדעת אורחות ה' ומצותיו, ולא לבלות זמן בשיחה בטילה.

(יערות דבש - ח"ב - דרוש י)

להוסיף לימוד תורה

ולזאת נכון מאוד ובודאי שכל אחד ואחד ישמור עצמו מאוד לבל לעשות עוד דברים מכוערים למען יראת ה' יהיה חופף עליו כל היום, ויכין את עצמו לימי החורף ללילות הארוכים הבאים עלינו לטובה לעבוד בהם את ה' ולהוסיף לימוד התורה, וכמו שאמר בקדשו הרבי ר' בנימין מפרשיסחא בזלה"ק "דיא זיסע געסט דיא לאנגע ווינטער נעכט קוממען אהן" [האורחים המתוקים לילות החורף הארוכים מגיעים] צריך להכין לקבלם בטהרה ולעבוד בהם את ה' בתורה ומעשים טובים.

(תפארת שמואל - לשמיני עצרת)

לילות הזהב

רבי פנחס קאריצער היה מכנה את לילות החורף הארוכים בשם "לילות הזהב" - גאלדינע נעכט, כי יכולת עבודת ה' שבהם רב מאוד. ועיקר עבודת איש הישראלי לקום אז בחצות לילה לעבודת ה'. והיו מרבים אנ"ש לדבר מזה, כדי להתעורר לקיים הנהגה קדושה זו בפרט בלילות החורף.

(ששי"ק ג - תרכ"ד)

לקוטי מוהר"ן

תורה ס"ג תנינא

דע, פי כל רועה ורועה יש לו נגון מיוחד לפי העשבים ולפי המקום שהוא רועה שם... ולפי העשבים והמקום שרועה שם, פן יש לו נגון. פי כל עשב ועשב יש לו שירה שאומר... ומשירת העשבים נעשה נגון של הרועה.

